

domini sup me: eo q vnxit me. **E**t ego factus sum opprobrium illis: Per mox crucis: Christus enim nos redemit de male dicto legis: factus pro nobis maledictus. **V**iderunt me et mouerunt capita sua. Quia viderunt impedisse: et non viderunt resurrexisse: **C**lidesit quoniam genua eius sunt infirmata: non viderunt quoniam est caro immutata. **A**diuuamene domine deus meus: saluum me fac in misericordia tua. **H**oc ad totum referri potest: id est et ad caput et ad corpus. **A**d caput propter formam seruit: ad corpus propter ipsos seruos. **P**otuit enim et in eis dicere deo: adiuua me et saluum me fac: in quibus Saulo dixit: quod me persecutus: **Q**uod autem addidit in misericordia tua: gratuita gratia commemoratur: non ex operum debito. **E**t sciatur quia manus tua hec: et tu domine fecisti eam. **H**ec dicit sciatur: pro quibus seueritibus et orauit: **Q**uia in eis in quibus factus est opprobrium mouentibus in eius illusionem capita sua: erant etiam hi qui in eum postea crediderunt: **V**isceratur autem qui formam humani corporis deo tribuit: quomodo habeat deus manum. **S**i enim quod facit: manufacit: nunquid et ipsa manus sua manu facit: **Q**uomodo ergo hic dictum est: et sciatur quia manus tua hec: et tu domine fecisti eam: **I**ntelligamur utique manus dei esse christum: **U**bi alibi dicitur: **E**t brachium domini cui reuelatum est. **H**ec manus et erat et fecit eam: quia in principio erat verbum: et verbum caro factum est. **E**t erat sine tempore secundum diuinitatem: et factus est ei ex semine dauid secundum carnem. **M**aledicent illi et tu benedices: **V**ana est ergo et falsa maledictio filiorum hominum diligentium vanitatem et querentium mendacium: **B**eatus autem cum benedicit facit quod dicit. **Q**ui insurgunt in me confundantur. **E**t enim insurgant aliquid se aduersus me perficere arbitrantur. **S**ed cum exaltatus fuero super celos: et esse ceperit super omnem terram gloria mea: confundentur. **S**eruus autem tuus letabitur. **S**ive in dextris patris: sive in membris suis letantibus et inter temptationes in spe: et post temptationes in eternum. **I**nduantur qui detrahunt mihi pudorem: **I**d est pudeat eos detrahisse nubi. **S**ed hoc potest et in bono accipi: dum corriguntur. **E**t opiantur sicut diploide confusione sua. **D**iplois duplex pallium est. **N**am quidam etiam sic interpretati sunt istum versus. **E**t opiantur sic pallium duplex confusione sua. **I**ntelligitur autem confundatur et inter et foris: id est et coram domino et coram hominibus. **C**onfitebor domino ni-

mis in ore meo. **N**imis dici solet in consuetudine sermone latinum: quod plus est quam debet. **L**ui contrarium est parum: quod minus est quam debet. **S**ed minus grece. **α**γγ. **d**icitur. **I**ste autem versus non habet. **α**γγ. sed hebet. **σ** **φ** **ο** **δ** **π** **ε** **ρ**. **Q**uod quidam nostri sic interpretati sunt: ut pro eo poneret aliqui nimis: aliqui valde. **S**ed si nimis pro eo quod est valde intelligitur: potest et in laude poni. **N**am et ista confessio laudem significat. **I**ta enim sequitur. **E**t in medio multorum laudabo eum. **D**icit etiam et in alio psalmo: **I**n medio ecclesie cantabo te. **S**ed cum ipsa cantat ecclesia quod corpus est christi: quod in medio ecclesie cantat ecclesia: **I**ta et hic multi cum sint membra christi: sicut ipsi laudant: ille laudat: quia membra sunt eius: quod in medio multorum laudat: quoniam ipsis multis laudantibus dicit ipse laudare. **A**n ideo laudat in medio multorum: quia cum ecclesia sua est hic versus in consummationem seculi: ut quod ait in medio multorum: hoc accipiamus quod ab eisdem multis honoratur. **I**n medio quippe esse dicitur: cui honor precipue exhibetur. **S**i autem cor est tamquam homo medium: nihil melius intelligitur dictum quam in cordibus multorum laudabo eum. **H**abitat enim christus pro fide in cordibus nostris: et ideo ait: in ore meo: id est in ore corporis mei: quod est ecclesia. **C**orde enim creditur ad iusticiam: ore autem confessio fit ad salutem. **Q**ui assistit a dextris pauperis. **B**eatus juda dictum erat: et diabolus stetit a dextris eius: quia suas diuitias augere voluit christo vendito: **H**ic autem dominus assistit a dextris pauperis: ut diuitie pauperis sint ipse dominus. **A**ssistit quippe a dextris pauperis: non ut ei multiplicaret annos vite quos finiendo: neque ut eius augetur pecunia: aut est faceret corporis viribus forte: vel ad tempus incolumem. **S**ed ut saluam faceret: inquit: a persecutibus animam meam. **S**alua fit autem a persecutibus anima: si non eis consentiat ad malum. **N**on eis autem consentit christus assistit dominus a dextris pauperis: ne ipsa paupertate: id est infirmitate succubatur. **H**oc adiutorium prestitum est corpori christi in sanctis martyribus omnibus.

Alia fra. t Quia.

Explicit Tract. de ps. CVIII.
Incipit Tract. de ps. CIX.

Prefatio.
Quantum dominus donat: quod nos mistros constituit verbi et sacramenti sui seruire vobis: in adipe misericordie sue suscepimus psalmum istum quem modo cantauimus: breue numero verborum: magni ponderis sententiarum: adiuuante illo qui vos fecit intertos: ut et nos faciat idoneos sic ut pos-

sumus cōsiderare atq; tractare: **Q**uiat aīa
vestra: et vigilet in deū. **T**ēpus enī consti-
tuit deus pmissis suis: et tēpus eis que p-
misit implēdis. **P**romissionū tēpus erat
tpe pphetaz vsq; ad Jobānem baptistā:
ab illo aut et deinceps vsq; ad finē: tēpus
est implēdi ea que pmissa sūt. **F**idelis de-
qui se nostrū debitorē fecit: nō aliqd a no-
bis accipiēdo: sed tanta nobis pmittēdo.
Parū erat promissio: etiā scripto se tenere
voluit: veluti faciens nobiscū chirogphū
pmissorū suorū: vt cū ea q̄ pmissit soluere
inciperet: in scriptura pmissorū considere
mus ordinē soluēdorū. **T**empus itaq; p-
phetie p̄dictio erat vt sepe iam dixim⁹ pro-
missionū. **P**romisit salutē eternā et beatā
vitā cū āgelis sine fine: et hereditatē imar-
cessibilē gloriā sempiternā: dulcedinē vult⁹
sui: domū sanctificatiōis sue in celis ex re-
surrectōe a mortuis: nullū deinceps mori-
endi metū. **H**oc est pmissum eius tanq; fi-
nale quo decurrit nostra oīs intentio: quo
cū puenerim⁹ nihil āplius req̄ramus: nihil
amplius exigam⁹. **S**ed ad illud qd̄ erit in
fine quo ordine veniat neq; b̄ tacuit pmit-
tēdo et p̄nūciādo. **P**romisit enī hoīb⁹ di-
uinitatē: immortalitē mortalitātē: pctōib⁹
iustificatiōez: abiectiō glificatiōez. **Q**uicqd̄
pmissit: indignis pmissit: vt nō q̄si opibus
merces promitteretur: sed gratia a nomi-
ne suo gratis daretur: quia et hoc ipsum qd̄
iuste viuūt in q̄stūm hō potest iuste viuere:
nō meriti hūani sed b̄ficij est diuini. **N**ō
enī iuste viuūt nisi iustificat⁹: id ē iust⁹ effe-
ctus. **A**b illo aut fit hō iust⁹ q̄ nūq; pōt eē i-
iustus. **S**c̄ enī lucerna nō a seip̄a accēdit:
ita nec aīa hūana sibi p̄stat lucē: s; clamat
ad deū: **T**u illuminabis lucernā meā dñe.
Cū ergo pctōib⁹ pmissū sit regnū celoz:
nō in pctō pmanētib⁹: sed a pctō liberatis
et iusticie fuitib⁹: qd̄ ip̄m vt possunt: gr̄a vt
dixim⁹ adiuuāt: et ab eo qd̄ sp̄ est iust⁹ iustifi-
cant: incredibile videbat tantā deū curā
gerere p hoibus: hodieq; qui de gratia di-
uina despāt: atq; a pessimis morib⁹ nolūt
se cōuertere ad deū vt ab illo iustificēf: et p
eius indulgētiam delectis oibus pctis suis
incipiāt in illo viuere iuste q̄ nūq; vixit in
iuste: hanc habēt p̄niciē cogitatiōis sue in
seip̄os: vt dicāt deū res hūanas nō cura-
re: nec inde posse cogitare mūdi hui⁹ artifi-
cem atq; rectorē: quēadmodū q̄sq; morta-
lis in terra viuūt: ita nec computari se hō
putat a deo: qd̄ fact⁹ est a deo. **T**alē hoīem

si alloqui possum⁹: si admittat nos p̄r⁹ ad
aures suas: deinde ad cor suū: si nō repel-
lat resistēdo q̄rentē se: et patiat p̄dit⁹ inue-
niri se: possumus ei dicere: **O** homo: quō-
te deus factū nō cōputauit: qd̄ vt fieres aī-
curauit: **C**ū te i ordine rerū cōditarū n̄ie-
rari nō putat: noli credere seductori: capil-
li tui nūerati sūt a cōditore: **H**oc deniq; et
dñs i euangelio discipul⁹ suis ait: ne mortē
timerēt: ne aliqd suū in morte piturū puta-
rent. **I**lli i morte de aīa sua ptimescēbāt: il-
le ip̄is securitatē iā de capillis dabat. **I**ta
ne vero anima perit cui⁹ capill⁹ non perit:
Clericū fratres quia incredibile videbat
hoibus qd̄ pmittebat deus ex hac morta-
litate: corrup⁹ de: abiectōe: infirmitate: pul-
uere et cinere futuros hoies equales ange-
lis dei: nō solū scripturā cū hoīb⁹ fecit vt
crederēt: sed etiā fidei sue posuit mediato-
rem: nō quēlibet principē aut quēlibet an-
gelū vel archangelū: sed vnicū filiū suū:
vt qua via nos pducturus esset ad illū finē
quē pmissit: p eū ip̄m filiū suū oīderet et p-
beret. **P**arū enī erat deo si filiū suū face-
ret demonstratorē vicē: cū ip̄m viā fecit: vt p̄
illū ires regentē te ambulātem p se. **P**ro-
misit ergo qz venturi essem⁹ ad eū: id ē ad
illā ineffabilē immortalitātē: et cū angelis
eius equalitatem: **Q** longe eramus: q̄ il-
le sursum: q̄ nos deorsum: q̄ ille in sum-
mo: q̄ nos in imo desperati iacebamus.
sine expectatione salutis egrotabamus.
Missus est medicus: quem nō cognouit
egrot⁹. **S**i enī cognouissent: nūq; dñm glie
crucifixisset. **S** hoc quoq; valuit ad egro-
ti medicamētū: qd̄ medicū occidit egrot⁹.
Venit vt visitaret: occisus est vt sanaret.
Insinuauit se credētib⁹ deū et hoīem: **B**e-
um p quē facti sum⁹: hoīem p quē recreati
sum⁹. **A**liud i illo apparebat: aliud latebat.
Et qd̄ latebat mltō erat p̄stantius q̄ id qd̄
apparebat: sed qd̄ erat p̄stanti⁹ videri non
poterat. **C**urabat eger p id qd̄ videri pote-
rat: vt postea capax fieret visitiōis eius: que
latēdo differebat non negādo auferebat.
Vnic⁹ utiq; filius dei venturus ad hoies
assūpturus hoīem: et per id quod sumpsit
futurus homo: moritur⁹: resurrectur⁹: ascē-
surus in celū: sessurus ad dexteram p̄ris: et
impletur⁹ in gētibus que pmissit: et post im-
pletōem pmissorū suorū in gētib⁹ etiā hoc
impletur⁹: vt veniat et quod prerogauit
exigat: discernat vasa ire a vasis misericor-
die: reddat impijs qd̄ minatus ē: iust⁹ qd̄

pollicitus est. Hoc ergo totum prophetandum fuit: p-
nunciandum fuit: veterum promedandum fuit: ut non
subito veniens horreret: sed creditum expecta-
ret. Et his promissionibus est psalmus iste: dominum et
salvatore nostrum Jesum christum certe apteque
prophetas ut omnino dubitare non possim
christum annunciari psalmo hoc. Quandoquidem
christiani sumus: et evangelio iam credimus:
absit ut negemus. Nam cum ipse dominus noster
et salvator Jesus christus quereret a iudeis:
Quis filium diceret esse christum: et respondisset
David: ille continuo retulit respondens et ait:
Quod ergo David in spiritu dicit eum dominum
dicens: Dixit dominus domino meo sede ad dexte-
ram meam: donec ponam inimicos tuos sub pedi-
bus tuis: Si ergo in spiritu inquit vocat eum do-
minum: quod filius eius est: Ab hoc ergo ver-
su psalmus iste incipit.

Expositio psalmi.

Dixit dominus domino meo: se-
de a dextera meis. Donec po-
nam inimicos tuos scabellus
pedum tuorum. Hanc ergo questionem iu-
deis propositam a domino in ipso ingressu psalmi
tractare debemus. Si enim quod responderunt
iudei exigat a nobis verum confiteamur: et
nos abnegemus: absit ut negemus. Si dicat
nobis christus filius est David an non est: si
dixerim non: contradicimus evangelio. Namque
Mattheo scribente sic incipit evangelium: Li-
ber generationis Jesu christi filii David.
Evangelista dicit: librum se scribere generati-
onis Jesu christi filii David. Recte ergo
iudei interrogati a christo: cuius esse filium
crederet christum: responderunt David. Respon-
sioni eorum congruit evangelium. Habet hoc non
solum suspicio iudeorum: sed et fides christiano-
rum. Adhuc alia firmamenta conspicio. Bi-
cit apostolus: Qui factus est ei ex semine David
secundum carnem. Bicit etiam ad Timotheum:
Memor esto christum Jesum surrexisse a
mortuis ex semine David secundum evangelium
meum. Et de ipso evangelio quod dicit: In quo
labore usque ad vincula tanquam male facies:
sed sermo dei non est alligatus. Laborabat
ergo usque ad vincula apostolus pro evangelio
suo: id est pro dispensatione evangelica quam
populis predicabat: quam populis impere
debat: ille qui mane rapuerat cum escas ad ves-
perum dividere. Laborabat ergo usque ad
vincula pro evangelio: quo evangelio pre-
dicabat christum Jesum surrexisse a mor-
tuis ex semine David. Pro hoc evangelio
apostolus laborabat: et tamen de hoc christus inter-

rogabat: et respondens iudeis quod predicabat
apostolus retulit vocem contradictionis et ait: Quod
ergo David in spiritu vocat eum dominum: Et in ter-
posuit testimonium hoc psalmo: Dixit dominus
domino meo. Si ergo in spiritu vocat eum dominum:
quod filius eius est: Iudei sub hac interro-
gatione tacuerunt: quod responderet deinceps non
invenirent: nec eum tamen dominum quesierunt quia et ip-
sum esse illum filium David non agnouerunt.
Nos autem fratres credamus et dicamus: corde
enim creditur ad iustitiam: ore autem confessio fit ad
salutem: credamus inquit et dicamus et filium Da-
vid et dominum David. Non erubescamus de fi-
lio David: ne iratum inveniamus dominum Da-
vid. Hoc enim nomine illum rectissime transeuntem
appellantes ceci illuminari meruerunt. Transi-
bat enim Jesus: et illi audito sonitu transeuntis
turbe: aure illum agnoscetes quod non dum pote-
rant oculis: acclamaverunt voce magna et
dixerunt: Misere nostri filii David. Turbe autem
illos increpabat ut taceret: et illi nihilominus
lucis desiderio turbamur contradictionem vin-
centes in clamando perseveraverunt: transeuntem
tenuerunt: et a tangente illuminari meruerunt. Si-
cebant enim transeuntem: Misere nostri filii Da-
vid. Stetit ille et victo ab eis clamore contra-
dicentium: quod inquit vultis ut faciam vobis?
Et illi: Bene ut videamus. Tetigit et ape-
ruit oculos eorum. Uiderunt penitentem: quem sen-
serunt transeuntem. Aliquid ergo transitorium dominus
fecit: est autem aliud quod stat. Aliud est inquam
transitorium domini: aliud stabile domini. Transito-
rium domini: virginis prole: verbi incarnatio: eta-
tum gradatio: miraculorum exhibitio: passio-
nis prole: mors: resurrectio: ascensio in ce-
lum: hoc totum transitorium fuit. Non enim adhuc
christus nascitur: aut adhuc moritur: aut ad-
huc resurgit: aut adhuc ascendit in celum.
Nonne videtis ista facta per tempora: cucurrisse per
tempora: exhibuisse viatoribus quoddam transitorium
ne in via remaneret: sed ad patriam perveniret: Be-
nigne et illi ceci ad viam sedebant: ibi transeuntem
senserunt: et clamando tenuerunt. In via ergo seculi
huius hoc transitorium sui dominus operatus est: et hoc
transitorium pertinet ad filium David: Ideo illi
domino transeunti clamaverunt: miserere nostri
filii David. Tangens diceret: Filium David tra-
seuntem agnoscimus: filium David in transitu
discimus. Agnoscamus ergo et nos: et filium
David profiteamur: ut illuminari mereamur.
Sentimus enim transeuntem filium David: et il-
lumiamur a domino David. Ecce ergo quia
magister noster interrogavit iudeos: et ideo
non responderunt quia discipuli esse noluerunt:

Ecce si nos interrogaret: quod ruderem? Be fecerunt in hac interrogatioe iudei: proficiat christiani: non perturbentur sed erudiant. Non enim dominus interrogat discere volens: sed tamquam doctor interrogat. Vicerent miseri iudei: tu dic nobis: maluerunt inflata taciturnitate diripi quam huili confessione edoceri. Vicit ergo nobis magister noster: et videamus quod interroganti respondeamus: Quid vobis videtur de christo? Cuius filius est? Respondeamus omnino quod iudei: sed non remaneamus vbi iudei. Recolamus euangelium quod credimus: Liber generationis Iesu christi filij David. Non quod interrogamur excidat nobis christum esse filium David: quod memorie commendat apostolus. Fia christiane meorum esto Iesu christum resurrexisse a mortuis ex semine David. Ergo interrogemus et respondeamus: Quid vobis videtur de christo? Cuius filius est? Vicit ora concordia christiana: David. Referat et doctor et reuocet nobis. Quod ergo David in spiritu dicit eum dominum: Dixit dominus domino meo sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos sub pedibus tuis: Quod nos diceremus nisi a te disceremus? Nunc ergo quod didicimus: dicimus? In principio eras verbum: et verbum eras apud deum: et deus eras verbum: Omnia per te facta sunt. Ecce dominus David. Sed nos propter infirmitatem nostram: quod caro desperata iacebamus: verbum caro factus es ut habitares in nobis. Ecce filius David. Certe tu in forma dei cum esses: non rapinam arbitratus es esse equalis deo: ideo dominus David: sed temetipsum exinanisti formam sui accipiens: inde filius David. Benignus et ipsa in interrogatioe tua dicens: quod filius eius est non te filium eius negasti: sed modum in quo id fieret inquisisti. Vicit eum inquis David dominum: quod filius eius est? Non nego: sed dic quod? Illi ergo ex litteris quas legebant: et non intelligebant: si in ista interrogatioe recolerent modum: nonne ruderent quod interrogas? Ecce virgo accipiet in utero et pariet filium: et vocabunt nomen eius emanuel: quod est interpretatum nobiscum deus. Accipiet virgo in utero: virgo ex semine David pariet filium: ut sit filius David. Erant enim Ioseph et Maria de domo et patria David. Peperit ergo virgo illa: ut esset filius David: sed ille quem peperit: vocabunt nomen eius emanuel: nobiscum deus. Ecce habes et dominum David. Aliquid nobis fortassis ex hac re: quod christus et filius sit David et dominus sit David: etiam psalmus iste int

mabit. Audiamus ergo et pertractemus eum: pulsemus pietate: et extorquamus caritate. David ergo ipse dicit: Neque enim domino contradicere licet: David inquit in spiritu vocat eum dominum. Ille autem David de christo quod dicit: **4. Na ipsi David psalmus.** Et iste est totus titulus: simplex sine figura questionis: sine illo modo difficultatis. Quid ergo dicit David: Dixit dominus dominus meo: sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Quid est scabellum pedum tuorum? Hoc est sub pedibus tuis. Scabellum enim pedum sub pedibus est. Dixit inquit dominus domino meo. Audiuit hoc David: audiuit in spiritu: vbi nos quasi audiuit non audiuius: sed loquenti quod audiuit: et scribenti credidimus. Audiuit ergo presens: audiuit in quodam secretario veritatis: in quodam mysteriorum factuario: vbi prophete in occulto audierunt: quod in aperto predicauerunt. Ibi audiuit David quod eius fiducia magna dixit: Dixit dominus domino meo sede a dextris meis: donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Nouimus christum sedere a dextra patris post resurrectionem a mortuis: et in celis ascensionem. Factum est iam: nec vidimus: sed credimus: in libris legimus: predicatum audiuius: fide retinemus. Quia et eo ipso quod erat filius David christus factus est dominus David. Illud enim quod natum est ex semine David: ita honoratum est ut esset et dominus David. Ita admirari hoc quasi et in rebus humanis ista non fiant. Si enim contingat filium cuiusque regem fieri patre priuato: nonne erit dominus patris? Admirabilius est quod potest contingere: ut non solum rex factus priuati filius: dominus sit patris sui: sed episcopus factus laici filius sit pater patris sui. Ergo et eo ipso quod carnem accepit christus: quod in carne mortuus est: quod in eadem carne resurrexit: quod in eadem ascendit in celum et sedet ad dexteram patris: et in eadem ipsa carne sic honorata: sic clarificata: sic in celestem habitum commutata: et filius est David: et dominus est David. Secundum hanc enim dispensationem transitus christi: etiam illud ab apostolo dicitur. Propter quod illum exaltauit a mortuis: et donauit illi nomen quod est super omne nomen: ut in nomine Iesu omne genua flecteret: celestium terrestrium et infernorum. Donauit inquit ei nomen quod est super omne nomen. Christo secundum hominem mortuo: Christo secundum carnem resurgenti: ascendenti: donauit nomen quod est super omne nomen: ut in nomine Iesu

omne genu flectatur celestium terrestrium et infernorum. **U**bi erit David: ut non ei sit domus? In celo sit: in terra sit: in inferno sit dominus eius erit: qui est dominus celestium: terrestrium: et infernorum. **G**audeat ergo nobiscum: David filii sui natiuitate honorat: dominus natus liberat: et gaudens dicat: ut a gaudentibus audiat: **D**ixit dominus domino meo sede a dextris meis: **N**onec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. **S**ede non solum in alto: sed et in occulto: excellens ut domineris: latens ut credaris. **Q**ue enim esset merces fidei: nisi lateret quod credimus? **M**erces fidei est videre quod credidimus antequam videremus. **S**icut autem scriptura personat: **I**ustus ex fide viuit. **N**on ergo esset iusticia fidei: si non esset absconditum quod predicatum crederem: et credendo ad videndum peruenirem. **O**mnis enim multa multitudo dulcedinis tue domine: quam abscondisti timentibus te: **E**rgo abscondisti et remanserunt: **A**bsit. **P**erfecisti autem sperantibus in te. **M**irabile ergo mysterium christi sedentis ad dexteram dei: **O**ccultatum est ut crederet: subtractum est ut speraret. **S**pes enim salui facti sumus. **S**pes autem que videt non est spes. **Q**uod enim videt quis: quid sperat? **A**postoli verba sunt recognoscitis quidem: sed propter rudes commendat. **Q**uid ergo ait apostolus: **S**pes inquit salui facti sumus. **S**pes autem que videt non est spes. **Q**uod enim videt quis: quid sperat? **S**i autem quod non videmus speramus: per patientiam expectamus. **Q**uia ergo que videt non est spes: abscondisti dulcedinem timentibus te. **Q**uia quod non videmus speramus: et per patientiam expectamus: perfecisti sperantibus in te. **B**enignus carissimi intende accipite quod dicturus sum: **Q**uonia iusticia nostra ex fide est: et fide mundantur corda nostra: ut quod credidimus: videre possimus. **U**trunq; enim positum est: et beati mundicordes: quonia ipsi deum videbunt: et fide mundantur corda eorum. **Q**ue ergo hec est iusticia fidei? **C**redere quod non vides: et ipso merito fidei ad visionem suo tempore peruenire. **H**ominus in euangelio cum promitteret spiritus sanctum: hoc ait: **I**pse arguet mundum de peccato: de iusticia: de iudicio. **D**e quo peccato: **D**e qua iusticia: **D**e quo iudicio: **I**pse sequitur et exponit: et coniecturas hominum non admittit. **D**e peccato quidem inquit: quia non crediderunt in me. **Q**uanta alia peccata iudeorum: et tamen quasi hoc vnum sit: ita dixit: de peccato quidem: quia

non crediderunt in me. **H**oc est illud peccatum de quo alibi dicit: **S**i non venissem: peccatum non haberet. **Q**uid est hoc: si non venissem peccatum non haberet? **E**rgo ad iustos venisti et eos peccatores fecisti: **S**ed exceptis alijs peccatis que possent remitti per fidem: hoc vnum peccatum nominauit: quod si non admitteret omnia relaxarentur. **D**e peccato quidem ait: quia non crediderunt in me: **E**t alibi: **S**i non venissem peccatum non haberet. **E**o enim ipso quo venit et non crediderunt in eum: inciderunt in peccatum: quod si non incideret: omnia cetera peccata dimitti possent per indulgentiam gratie impetrata per fidem. **E**rgo de peccato: quia non crediderunt in me. **D**e iusticia: quia ad patrem vado: et iam non videbitis me. **H**ec est iusticia: quia ad patrem vadis: et iam non videbitis: hec etenim iusticia ex fide est. **I**ustus enim ex fide viuit: **A**t tunc ex fide viuit: si non videat quod credit. **Q**uia ergo et ad iusticiam pertinet ex fide viuere: et ex fide ne moriuit: nisi non videndo quod credidit: ut ipsa iusticiam faceret in hominibus: id est ut crederet quod non videret. **D**e iusticia inquit: quia ad patrem vado: et iam non videbitis me. **H**ec inquit crit iusticia vestra: ut credatis in eum quem non videtis: et fide mundati eum in quem credidistis in die resurrectionis postea videatis. **S**edet ergo ad dexteram dei christus: a dextris patris filius in occulto est: credamus. **E**tenim duas res hic dicit: quia et dixit deus: sede a dextris meis: et addidit: donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum: hoc est: sub pedibus tuis. **N**on vides christum sedentem ad dexteram patris: **N**ec hoc potes videre quomodo ponant inimici eius scabellum pedum eius. **C**um hoc impletur in aperto: crede illud esse in occulto. **Q**ui inimici ponuntur scabellum pedum eius: **Q**uibus inania meditantibus dicit: **Q**uare fremuerunt gentes et populi meditati sunt inania: **A**stiterunt reges terre et principes conuenerunt in vnum aduersus dominum et aduersus christum eius. **E**t dixerunt: **D**irupamus vincula eorum et proficiamus a nobis iugum ipsorum. **N**on nobis dominus: non nos sibi subiungent. **Q**ui habitat in celis irridebit eos. **I**nimicus erat: erit sub pedibus eius: aut adoptatus: aut victus. **Q**uere ergo quem locum habeas sub pedibus domini dei tui. **N**am necesse est ut habeas: aut gratie: aut pene. **S**edet ergo ad dexteram dei: donec ponant inimici

eius sub pedib⁹ eius. **H**oc fit: hoc agitur: et si paulatim peragif: indefinēter agitur. Fremuerūt enī gentes et populi meditati sunt inania: **A**stiterūt reges terre et pncipes cōuenerūt in vnum aduersus dñm et aduersus christū eius. **N**unquā fremēdo: **N**unquā meditādo inania: **N**unquā in vñū aduersus christū cōueniēdo efficiēt: vt nō impleat: **B**abo tibi gētes hereditatē tuā et possessionē tuā terminos terre: **I**mplebit omnino: et in illis fremētib⁹: et illis inania meditatib⁹: **B**abo tibi gētes hereditatē tuā et possessionē tuā terminos terre. **I**lli enī inania meditant. **U**t autē impleat: dabo tibi gentes hereditatē tuā et possessionē tuā terminos terre: non nescio quis inanis locutus sit: sed dñs dixit ad me. **S**ic in hoc psalmo possum⁹ dicere: **D**ixit nō quicūq: non illi qui fremūt et meditant inania: sed dixit dñs dño meo: sede a dextris meis: **D**onec ponā inimicos tuos scabellū pedum tuorū. **F**remāt: meditent inania: perstreant: nunquā nō implebit: **P**erijt memoria eorū cū strepitu: **L**oquit certe et alius psalm⁹: sed nō alius spirit⁹: **P**erijt memoria eorū cū strepitu: et dñs in eternū permanet. **I**lle ergo qui memoria eorū pereunte cū strepitu in eternū manet: ipse dixit dño meo: sede a dextris meis. **S**edet enī ad dexterā pñs donec ponat oēs inimicos eius scabellū pedū ei⁹. **E**t quid sequit⁹: **V**irgam virtutis tue emittet dominus ex syon: **A**pparet fratres euidētissime: apparet nō de illo regno christi pphetā loqui: quo regnat sp apud patrē rerū dñm: que per illū create sunt. **Q**uādo enī nō regnat in principio verbū: deus apud deū: **D**icit enī: **R**egi autē seculorū immortalis: inuisibilis: incorruptibilis: soli deo honor et gloria: in secula seculorū amē. **R**egi seculorū: honor et gloria: in secula seculorū: **C**ui regi seculorum: **I**mportali: inuisibilis: incorruptibilis. **I**n eo enī qd et christus est cū pñe inuisibilis et incorruptibilis: qz verbum eius est: et virtus eius: et sapientia eius: et deus apud deū: per quē facta sunt omnia: rex est seculorum. **S**z tñ illud dispēlatoriū et trāsitorū: quo nos per medietatē carnis sue vocauit in eternitatē: regnū ei⁹ incipit a christianis: s; regni ei⁹ nō erit finis. **P**onunt ergo scabellū pedū eius: inimici ei⁹ sedētis ad dexterā pñs: ponunt vt dictū est: id agit: id vsq; in finez omnino peragit. **N**emo dicat nō posse impleri qd ceptū est. **Q**uid finez

cepti desperas: **O**mnipotēs cepit: omnipotens se pñisit impleturū esse qd cepit. **U**n autē cepit: **V**irgā virtutis tue emittet dñs ex syon. **Q**ue syon: **I**pa est hierlin. **A**udi ipm dñm: **O**portebat christū pati: et resurgere a mortuis tertia die. **I**nc sedet ad dexterā dei pñs resurgēdo vbi fuit. **B**einde illo sedēte ad dexterā dei pñs: qd agit: **U**t ponant inimici eius scabellū pedū eius. **Q**uid agit: **A**udi illū dicentē et exponentem: **E**t pñdicabit in noie ei⁹ penitētia et remissio pctōz per omnes gentes incipiētib⁹ ab hierlin: qz virgā virtutis tue emittet dñs ex syon. **V**irgā virtutis tue: hoc est: regnū potētie tue: quia reges eos in virga ferrea. **E**mittet dñs ex syon: qz incipiētib⁹ ab hierusalē. **U**n qz miserit ex syon virgā virtutis ei⁹ qd fiet: **E**t dñs habet in medio inimicorū tuorū. **P**rius dñare in medio inimicorū tuorū inter fremētes gētes. **N**unquā enī postea cū acceperint honorē suū sancti: et suā dñationē impij: in medio inimicorū suorū dñabit: **E**t qd mirū si tunc dñabit se cum in eternū regnātib⁹ sanctis: et eternis penis ardētib⁹ impij. **Q**uid mirū si tunc: **N**ō in medio inimicorū tuorū: nunc in isto trāsitu seculorū: in ista ppagatiōe et successione mortalitatis humane: nūc dū torrēs tpm pterlabit: ad hoc directā est virgā virtutis tue ex syon: vt dñeris in medio inimicorū tuorū. **D**ominare in medio paganorum: iudeorū: hereticorū: falsorum fratrū. **D**ñare dñare fili Baudid: domine Baudid dñare in medio paganorū: iudeorū: hereticorū: falsorū fratrū. **D**ñare in medio inimicorū tuorū. **H**ūc versū nō recte intelligim⁹: si nō fieri iam videm⁹. **S**ede ergo a dextris dei: occultare vt credaris donec impleant tpa gētū. **S**ic enī scriptū est: **Q**uē oportebat celū repetere donec impleant tpa gentium. **U**t enī resurgeres mortu⁹ es: vt ascēderes resurrexisti: vt sederes ad dexteram pñs ascēdisti: **E**rgo vt ad dexterā pñs sederes mortuus es. **B**e morte enī resurrectione: de resurrectione ascensio: de ascensione ad dexterā sessio. **H**oc totū ergo cepit a morte: excellētia claritatis huius principū habet humilitatis. **E**t itaq; sedēte ad dexterā pñs: impleant tpa gentiū: ponūtur inimici omnes scabellū pedum tuorū: et ad hoc vt perueniatur prius dominaberis in medio inimicorū tuorum. **A**d hoc enī virgam virtutis tue emittet dñs ex syon. **U**t autē morereris: et per mortē tuam deleret

Alia lra.
i dominare.

chirographū pctōz: et p̄dicaret penitētia
et remissio delictōz p̄ om̄es gētes: incipiē
tib⁹ ab hierlīm: cecitas iudeoz fecit: Alijs
illuminādis: alioz cecitas militauit. **Ceci**
tas enī ex parte israel contigit: donec ple
nitudo gentiū intraret: et sic om̄is israel sal
uus fieret. **Cecitas** enim ex parte israel fa
cta: occidit te: occisus resurrexisti: sangui
ne tuo pctā gentiū deleuisti: ad dexterā pa
tris sedēs vndiqz patētes: et ad te cōfugiē
tes collegisti. **Facta** est ergo cecitas ex pte
israel: facta est vt plenitudo gentiū introie
ret: et sic om̄is israel saluus fieret: et om̄es
tui inimici essēt scabellū pedū tuoz. **Sz**
nunc: postea qd: **¶ Tecū principū in**
die virtutis tue. Quis ille dies est vir
tutis ei⁹? **¶ Qñ** cū illo principū: vel qd prin
cipū: vel quō cum illo p̄cipū: qñquidē
et ipse principū: **¶ Adiuuet** dñs vt nec mi
bi dicere pturbet: nec vobis audire. **¶ Vi**
deo enī qd iam factū est: et vobiscū video
oculis fidei: oculis quoqz carnis video qd
iam fit: rursusqz oculis fidei vobiscū spero
qd futurū est. **¶ Quid** ḡ factū est: **¶ Quid** fit:
¶ Quid futurū est: **¶ Christus** passus est: mor
tuus est: resurrexit tertia die: ascēdit in ce
lum vt nouim⁹ quadragesimo die: sedet
ad dexterā p̄ris: hoc itā factū est: hoc nō vi
dim⁹ et credim⁹. **¶ Quid** nūc fit: **¶ Bñatur** in
medio inimicoz suorū: emissā virga virtu
tis ei⁹ ex syon: **¶ Sit** hoc: id agit in forma ser
ui: et p̄sentē tūc viderūt serui: et absentē nūc
credūt serui. **¶ Hoc** credim⁹ de forma serui:
quod possum⁹ capere dū adhuc sum⁹ ser
ui. **¶ Hoc** est enī illud lac paruuloz: qd tem
perauit panē trāiiciēs p̄ carnē. **¶ Nā** panis
ille angeloz in principio erat verbū: vt tñ
panē angeloz māducaret hō: creator an
gelozū factus est hō. **¶ Ita** nobis verbū in
carnarū factuz est receptibile: qd recipere
nō valerem⁹: si fili⁹ equalis deo nō se exina
nirer: formā serui accipiēs in similitudinē
hoīm factus: et habitu inuētus vt hō. **¶ Et** ḡ
vtcunqz capere possem⁹ eū qd nō posset ca
pi a mortalib⁹ mortalis factus est: morta
les vt peracta sua morte faceret immorta
les: et aliqd daret inspiciendū: aliqd cre
dendū: aliqd post videndū. **¶ Inspiciendū**
dedit formā serui p̄sentib⁹: nō solū oculis
videndā: sz etiā manib⁹ p̄tractādā. **¶ Cum**
eadē formā ascēdit in celū: credere nobis
iussit: qd illis videre cōcessit. **¶ Sz** et nos ha
bemus qd videam⁹. **¶ Illi** enī viderūt vir
gam emissam ex syon: nos videm⁹ domi

nari in medio inimicoz suorū. **¶ Hoc** totuz
frēs pertinet ad dispensationē forme serui
lis: que tolerabiliter capit a seruis: et amat
a futuris liberis. **¶ Veritas** enī incōmutabi
lis: qd est verbū dei: deus apud deuz: per
quē facta sunt om̄ia: in se manēs: innouat
om̄ia. **¶ Hanc** vt videam⁹ magna et p̄fecta
cordis mūdicia necessaria est: que fit per
fidē. **¶ Bemōstrata** enī forma serui: dilatata
est ad demōstrandā formā dei. **¶ Idē** q̄ppe
in forma serui loquēs seruis: ait: **¶ Qui** dili
git me mandata mea custodit: **¶ Et** qd diligit
me: diliget a p̄fe meo: et ego diligā eum: et
ostēdā meipm̄ illi. **¶ Videntib⁹** se p̄misit de
mōstraturū se. **¶ Quid** videbāt: **¶ Quid** pro
mittebat: **¶ Videbāt** formam serui: p̄mitte
bat formā dei. **¶ Ostendā** inquit meipm̄ illi.
¶ Si ipsa est claritas: ad quā pducit regnū:
quid mō trāsitū seculi hui⁹ colligit: **¶ Bucif**
enī ad quandā visionē ineffabilē: quā nō
merebunt impij. **¶ Ceterū** forma serui cum
hic esset: visa est ab impijs: **¶ Viderunt** eā qd
crediderūt: viderūt et qui occiderunt. **¶ Ne**
aliqd magnū putes videri formā illā: vide
runt amici: viderūt et inimici: et quidā vi
dentes interfecerūt: quidā nō vidētes cre
diderūt. **¶ Hanc** ḡ formā serui: quā hic iam
in humilitate viderunt et pij et impij: vide
bunt et in iudicio et pij et impij. **¶ Cum** enim
dñs ante oculos discipulorum suorū fer
retur in celū: sonuit vox angelica intuenti
bus eū: **¶ Chri** galilei quid statis intuētes in
celum. **¶ Iste** Jesus sic veniet: quō videtis
cum ire in celuz. **¶ Sic** ergo: sic in eadē for
ma: qz de impijs dictū est: **¶ Videbūt** in quē
pupugerūt. **¶ Videbūt** iudicaturū: quē irri
serunt iudicatū. **¶ Ipsa** itaqz forma serui in
iudicio cōspicua erit: et iustis et iniustis: et
pijs et impijs: et fidelib⁹ et infidelib⁹. **¶ Quid**
ergo: **¶ Impij** nō videbūt. **¶ Nam** de quib⁹ di
ctū ē: **¶ Videbūt** in quē pupugerūt: de ipsis
rursus dictū est: **¶ Tollat** impius vt nō vi
deat claritatē dñi. **¶ Quid** est hoc frēs: **¶ Bis**
cernamus: discutiam⁹. **¶ Excitat** impius vt
aliquid videat: tollitur impius vt aliquid
nō videat. **¶ Jam** qd sit: visurus: ostēdem⁹
formā illā: de qua dictum est: sic veniet.
¶ Quid ergo non est visurus: **¶ Et** ostendam
meipsuz illi. **¶ Quid** est meipsum: **¶ Non** for
mam serui. **¶ Quid** est meipsum: **¶ Formam**
dei in qua non rapinā arbitratus sum esse
equalis deo. **¶ Quid** est meipsuz: **¶ Bilectis**
sumi filij dei sum⁹: et nō dū apparuit quid eri
mus: **¶ Scim⁹** qz cū apparuerit: similes ei eri

mus: quoniam videbimus eum sicuti est. **H**ec claritas dei est ineffabilis lux: fons lucis sine commutabilitate: veritas sine defectu: sapientia in seipsa manens: innouans omnia. **H**ec substantia dei est. **I**taque tollet impius: ut non videat hunc honorem dei. **B**eati enim misericordes: quia ipsi deum videbunt. **Q**uid ergo mihi frater quantum nostre capacitati dominus impartiri dignatus de ipso tempore: si tamen dicendum est tempus: quodam enim tempore venturi sumus ad non tempus: vnde mihi videtur dictum: quod sine preiudicio dicam: si quis intelligere aliquid melius: expediat: probabilius possit: inde mihi videtur dictum: **T**ecum principium in die virtutis tue. **B**eneque hoc quantum puto versus consequente satis explanat. **Q**uia enim et hic dicta est virtus eius: qua subiecit gentes iugo suo: qua stravit populos non ferro sed ligno: et si in carne: et si in humilitate: et si adhuc quantum seruis forma patitur: capite tamen magna virtus eius: quia quod in firmum est dei: fortius est hominibus. **Q**uia ergo et hic dicta est virtus eius: quam commendauit dicendo: **V**irga virtutis tue emittet dominus ex syon: et dominaberit in medio inimicorum tuorum. **Q**uanta enim virtus eius dominans in medio inimicorum suorum prestrepentium: nihil contra eum valentium: et quotidie sibi dicentium: **Q**uoniam mouet et peribit nomen eius. **C**um crescat gloria eius pro populo: cum eius nomini subiciantur gentes: cum peccator videat et irascatur: dentibus suis frendat et tabescat. **Q**uia ergo est et hec virtus eius: volens prophetam commendare aliter virtutem eius sicuti est virtus dei: et sapientia dei: christus in lumine perpetuo incommutabilis veritatis: ad quam visionem seruamur: ad quam visionem differimur: ad quam visionem fide mundamur: a qua visione tollitur impius ne videat honorem domini. **H**oc ergo volens ostendere: tecum inquit principium in die virtutis tue. **Q**uid est tecum principium: **Q**uodlibet pone principium. **S**i ipsum christum: potius diceret: tu es principium quod tecum principium. **R**espondit enim interrogantibus: tu quis es: et ait: principium quod et loquor vobis: **C**um sit principium et pater: de quo unigenitus filius: in quo principio erat verbum: quia verbum erat apud deum: **Q**uid ergo: **S**i et pater principium: et filius principium: duo principia: **A**bsit. **S**icut enim pater deus: et filius deus: pater autem et filius non duo dii: sed unus deus: sic pater principium et filius principium: pater autem et filius non duo: sed unum principium. **T**ecum principium. **T**unc videberis quod tecum sit principium. **N**on enim et hic non tecum principium. **N**on enim cum dixisti: ecce itis quisque ad sua: et me

solum relinquitis: et non sum solus: quia pater mecum est: **E**t hic ergo tecum principium. **D**ixisti enim et alibi: **P**ater autem in me manens facit opera sua. **T**ecum principium: nec unquam a te separatus est pater: **S**ed quoniam videbitur tecum esse principium: tunc manifestum erit omnibus similibus tibi factis: quoniam videbunt te sicuti es. **E**t enim hic **P**hilippus te videbat et patrem querebat. **T**unc ergo videbitur quod nunc credit. **T**unc tecum principium videtur sanctis: videtur iustis: sublatum de medio impiis ne videatur gloria domini. **N**on ergo credam frater: quod tunc videam. **N**am et **P**hilippus obiurgatus est quod quereretur videre patrem: cum in ipso filio non agnosceret patrem: **I**ta tempore vobiscum sum et non cognouistis me: **P**hilippe qui videt me videt et patrem. **S**ed me videt qui non formam serui in me videt. **Q**ui ergo me videt: qualem me abscondi timetibus me: qualem me videndum proficio sperantibus in me: videt et patrem. **S**ed quia ista visio post erit: nunc pro illa quod habebimus: **V**ideam quod dicat **P**hilippo: cui dixerat: qui me videt: videt et patrem. **Q**uasi ei **P**hilippus tacite responderet: et quomodo te videbo: si aliter videris quam forma serui: aut quomodo videbo patrem: ut inualidus homo mortalis: puluis et cinis: conuersus ad eum differens visionem: imperans fide: qui dixerat qui me videt videt et patrem: quia multum erat ad **P**hilippum: et longe erat ab eo videre: non credis inquit: quia ego in parte et pater in me est: **N**on videre non dum potes: crede ut videre merearis. **C**um ergo ventum fuerit ut videam tunc apparebit tecum principium in die virtutis tue: **V**irtus virtutis tue: non virtus infirmitatis tue: quia ibi virtus virtutis tue. **H**abent nunc homines in fide: in spe: in caritate: in bonis operibus virtutes suas: habent a virtutibus in virtute. **T**ecum ergo principium: **V**ideberis cum parte in patre: ut pater tecum principium in die virtutis tue: **I**lli virtutis tue: quam impius non videbit. **N**am et hoc infirmum tuum fortis est hominibus. **E**t enim in die virtutis tue tecum principium. **D**e qua virtute dicis: **E**xpone: quia et hic ut dictum est: nota est virtus eius cum emittit virga virtutis eius ex syon: ut dominet in medio inimicorum suorum. **D**e qua virtute dicis: **I**n splendore sanctorum. **I**n splendore inquit sanctorum. **D**e ipsa virtute dicit: quoniam erunt in splendore sancti: non quoniam adhuc terrena carne gestantes et in corpore mortali atque corruptibili gementes: quod aggrauat animam: et depauit terrena inhabitatio sensum multa cogitare. **C**um ipse cogitationes

Alia fra.
i splendor

iniucē nō videntur: nō hoc est in splēdore
 scōz. **S**z qd est in splēdore scōz: **B**onēc
 veniat dñs ⁊ illuminet abscondita tenebra
 rum: et manifestabit cogitatōes cordis: ⁊
 tunc laus erit vnicuiq; a deo. **H**oc erit in
 splēdore scōz: qz tūc iusti fulgebūt in re-
 gno p̄ris sui sic sol. **A**udite enī qd sit hoc:
 in splēdore scōz: **V**eniet inquit messis: ve-
 niet finis seculi: mittet paterfamilias ange-
 los suos: et colligēt de regno ei⁹ omnia scā-
 dala: ⁊ mittēt in camino ignis ardēt: **L**ūc
 iusti fulgebunt sic sol in regno p̄ris sui. **I**n
 quo regno: **V**idete si visio quedā seruat:
 de qua nobis dictū est: tecū principiū: **I**n
 quo regno: **U**tq; in vita eterna. **N**am ad
 dexterā positus hoc dicitur est: **V**enite be-
 nedicti p̄ris mei ꝑcipite regnū: qd vobis
 paratū est ab origine mūdi. **B**eniq; dāna
 tis impijs: segregatis iustis atq; laudatis:
 quid sequit qd dixerat: percipite regnum.
Lūc ibūt impij in combustionē eternā: iu-
 sti autē in vitā eternā. **Q**d dixerat regnū:
 hoc dixerat vitā eternā: quo nō ibunt im-
 pij. **V**idete si quedā visio est vita eterna.
Hec est asit vita eterna: vt cognoscāt te so-
 lum verū deū: ⁊ quē misisti Jesum christū:
 qz tecū principiū in die virtutis tue. **E**rgo
 tecū principiū in die virtutis tue in splēdo-
 rib⁹ scōz. **S**z hoc differ: hoc postea dabi-
 tur. **Q**uid nūc: **E**x vtero ante luciferū
 genui te. **Q**uid hic: **S**i deus filiū habet
 nunqd ⁊ vterū: **S**z sicut carnis corpa non
 habet: qz nec sinū. **V**ictū est tū: **Q**ui est in
 sinu p̄ris ip̄e enarravit. **Q**ui est asit sinus:
 ipse est vterus: et sinus ⁊ vterus ꝑ secreto
 posit⁹ est. **Q**uid est ex vtero: **E**x secreto:
 ex occulto: de meipso: de substantia mea:
 hoc est ex vtero: qz generationē ei⁹ qd enar-
 rabit: **A**ccipiam⁹ q̄ patrē dicentē ad filiū:
Ex vtero ante luciferū genui te. **Q**uid ē q̄
 ante luciferū: **L**ucifer ꝑ siderib⁹ posit⁹ est:
 tanq; ꝑ pte totū significāte scriptura: et ex
 eminētī stella omnia sidera. **S**ed ista sidera
 quō facta sūt: **U**t sint in signis: ⁊ in t̄pib⁹:
 et in dieb⁹: ⁊ in annis. **S**i q̄ et in signis ⁊ in
 t̄pib⁹ posita sunt sidera: et lucifer noiat⁹ est
 ꝑ siderib⁹: qd est ante luciferū: hoc est asit
 sidera: et qd est ante sidera: hoc est asit t̄pa.
Si q̄ ante t̄pa: ab eternitate: noli querere
 qñ: **E**ternitas n̄ hz qñ. **Q**ñ ⁊ aliqñ: aduer-
 bia sūt t̄pm. **D**e p̄re nō est nat⁹ in t̄pe: per
 quē facta sūt t̄pa. **V**ictū est q̄ vt dici oport-
 uit: figurate ⁊ ꝑbetice: vt vterus ꝑ secre-
 ta substantia: et lucifer ꝑ t̄pib⁹ poneret. **A**n

vultis vt ipsuz **D**avid respiciam⁹: q̄ dñm
 suū dixit filiū suū: **U**t enī hoc diceret: au-
 diuit a dño suo. **A**b illo audiuit a quo falli
 nō potuit: et dixit iā dñm suū: qz dixit in-
 quit dñs dño meo: sede a dextris meis: et
 ipse loquit ipsius q̄si sermo cōtext⁹ est. **S**i
 q̄ ipse loquit: forte ipse potuit dicere: **E**x
 vtero ante luciferū genui te: ex vtero vir-
 ginali: **A**nte luciferū genui te ex vtero. **S**i
 enī illa virgo ducēs ꝑpaginē de carne **D**a-
 uid: ex illo vtero nat⁹ est christus: tanq; ex
 vtero genui⁹ a **D**avid: ex vtero quo mascu-
 lus nō accessit: ex vtero proorsus ꝑprie ex
 vtero: qz solus ex solo vtero. **E**rgo ex vte-
 ro inquit ille qui eum dñm suuz dixerat: ex
 vtero ante luciferū genui te: et hoc ip̄m an-
 te luciferū signate dictū et ꝑprie dictuz et
 sic impletū. **N**octu enī nat⁹ ē dñs ex vtero
 virginis **M**arie: indicāt testimonia pasto-
 rum: qui vigilias exercebāt sup gregē suū.
Ex vtero ante luciferū genui te. **O** tu dñe
 meus sedēs ad dexterā dñi mei vñ ⁊ filius
 me⁹: nisi qz ex vtero ante luciferū genui te:
Et ad qd nat⁹ es: **I**uravit dñs ⁊ nō
 penitebit enī: **T**u es sacerdos in eter-
 num s̄m ordinē **M**elchisedech. **A**d
 b enī nat⁹ ex vtero asit luciferū: vt eēs sacer-
 dos in eternū s̄m ordinē **M**elchisedech.
Si natū ex vtero de virgine intelligim⁹ asit
 luciferū noctu: sicut euāgelia ꝑtestant: ꝑ-
 culdubio inde ex vtero asit luciferū: vt esset
 sacerdos in eternū s̄m ordinē **M**elchise-
 dech. **N**ā s̄m id qd natus est de p̄re deus
 apud deū: coetern⁹ gignētū: nō sacerdos: s̄
 sacerdos ꝑpter carnē assumptāz ꝑpter
 victimā: quā ꝑ nob offerret a nobis acce-
 ptā. **I**uravit q̄ dñs. **Q**uid ē iuravit dñs:
Ergo dñs iurat q̄ ꝑhibet hoīem a iurādo:
An forte ideo magis hoīem ꝑhibet a iurā-
 do ne in periuriū plabaf: ⁊ ideo de⁹ magis
 iurat: qz nō pōt esse piurus: **H**ō enī q̄ ꝑ cō-
 suetudinē iurādi pōt lingua in piuriū pla-
 bi: bñ ꝑhibet iurare: **L**ato enī lōgius erit
 a piurio: quanto erit longe a iurādo. **Q**ui
 enī iurat hō: falsū ⁊ verū iurare pōt: qui
 aut nō iurat: falsū iurare nō pōt: qz omnino
 nō iurat. **C**ur q̄ nō iuret dñs: qñ dñi iura-
 mentū ꝑmissionis est firmitatū: **I**uret
 omnino. **Q**uid ergo tu facis cuz iuras: **T**e-
 staris deum. **H**oc est: iurare deuz testari:
 et ideo molestū ne ad aliquā falsitatē testē
 adhibeas deū. **S**i q̄ tu iurādo testat deū:
 cur q̄ nō ⁊ deus iurādo testet seipm: **U**uo
 ego dicit dñs: iuratio dei est. **S**ic iuravit d

semine Abrae: **U**iuo ego dic dñs: qm̄ au disti vocē meā: et nō peperisti filio tuo vni co p̄p̄ me: nisi bñdicēs bñdicā te: et imple do implebo semē tuū: sicut stellas celi: et sicut arenā q̄ est ad labiū maris: et bñdicent in semine tuo om̄es gētes. **E**t semen Abrae qd̄ ē: **C**hristus. Ille semē Abrae accipiēs carnē de semine Abrae: erit sacerdos in eternū fm̄ ordinē Melchisedech. **D**e sacerdotio ergo fm̄ ordinē Melchisedech: iurauit dñs et non penitebit eum. **Q**uid de sacerdotio fm̄ ordinē Aaron? Nunqd̄ penitet deū sicut hoīem: aut nolēs cadit in aliqd̄ vt faciat: aut imprudēs plabit vt postea eum de suo plapsu peniteat? **S**cit qd̄ agat: scit quousq̄ qd̄ p̄grediat: vñ in aliud cōmutet in p̄tate rectoris est. **S**z penitētia mutatio rez significat. **Q**uō enī tu cuz aliqd̄ te penitet: doles factū qd̄ fecisti: **S**ic qm̄ aliqd̄ deus p̄ter spem hoīm: id est p̄terq̄ sperat hoīes mutat in aliud: penitere se dicit: vsq̄ adeo vt et de pena n̄ra peniteat eū: si nos de vita n̄ra mala penituerit. **J**urauit ḡ dñs: **J**urauit: firmavit: non eū penitebit: nō mutabit. **Q**uid? **T**u es sacerdos in eternū. **I**deo in eternū: quia non penitebit eum. **S**ed sacerdos fm̄ qd̄. **N**unqd̄ erūt iste hostie victime oblate a patriarchis: are sanguinis et tabernaculum: et illa testamēti veteris sacramēta? **N**ō. **I**am illa sublata sunt: euerso iā templo: remoto illo sacerdotio: perēsite victima eorum et sacrificio. **N**ec nec iudei habent: **U**idēt perisse iā sacerdotiū fm̄ ordinē Aaron: et nō agnoscūt sacerdotiū fm̄ ordinem Melchisedech: **T**u es sacerdos in eternū fm̄ ordinē Melchisedech. **F**idelibus loquor: **S**i qd̄ nō intelligūt cathecumini: auferāt pigriniā: festinēt ad noticiāz. **N**on ergo opus est mysteria promere: scripture vobis intimēt: quid est sacerdotium fm̄ ordinē Melchisedech. **D**ñs a dextris tuis: **D**ñs dixerat: sede a dextris meis: nūc dñs a dextris eius: quasi mutauerunt sedes. **A**n forte sic potius: **J**urauit dñs et nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternū: **A**d christū dictum est: tu es sacerdos in eternū. **J**urauit dñs: **Q**uis dñs? **Q**ui dixit dño meo: sede a dextris meis: ipse iurauit: tu es sacerdos in eternū fm̄ ordinē Melchisedech: et ad ipm̄ dñm q̄ iurauit sermo direct⁹ est: dñs a dextris meis. **O** tu dñe qui iurasti et dixisti: **T**u es sacerdos in eternū fm̄ ordinē Melchisedech:

ipse sacerdos in eternū: dñs a dextris tuis: ipse in quā sacerdos in eternū: de quo iurasti: dñs ē a dextris tuis: qz eidē dño meo dixisti: sede a dextris meis: quoad usq̄ ponā inimicos tuos scabellū pedū tuorū. **I**ste ḡ dñs q̄ ē a dextris tuis: de quo iurasti et cui iurasti dicens: **T**u es sacerdos in eternū fm̄ ordinē Melchisedech. **C**onquassauit in die ire sue reges. **I**psē vnq̄ christus dñs a dextris tuis cui iurasti et nō penitebit te. **Q**uid agit sacerdos in eternū? **Q**uid agit: qui est ad dexteram dei et interpellat pro nobis tanq̄ sacerdos in trans in interiora vel in sc̄tāctōri: in secreta celorū: ille solus non habēs pct̄n̄: et ideo facile mundās a peccatis: ille ergo a dextris tuis: conquassauit in die ire sue reges: **Q**uos reges queris? **E**rcidit tibi: **A**stiterunt reges terre et principes cōuenērūt in vnum aduersus dñm et aduersus christū eius: **H**os reges cōquassauit gloria sua: et pōdere noīs suis infirmos reddidit reges vt nō possēt efficere qd̄ volebāt. **C**onati enī sunt multū delere nomē christianū de terra: et nō potuerūt: qz qui offenderit in lapidē illū: cōquassabit. **O**ffenderunt ḡ in lapidē offēnsiōis: et ideo cōquassati sūt reges: cū dicit: **Q**uis est christus? **N**escio q̄s iudeus: nescio q̄s galileus: sic occisus: sic mortuus. **L**apis est ante pedes tuos: quasi viliter et humiliter iacēs: ideo cōtemnēdo offēdis: offēdēdo cadis: cadendo quassaris. **S**i ḡ tanta est ira occulti: quid erit iudiciū manifesti? **A**udistis arā occulti: de qua psalm⁹ inscribit pro occultis filij: nonus psalm⁹: si bene memini inscribit pro occultis filij: et ibi ostendit iudiciū occultū ire occulte. **I**rato deo viuūt q̄ in lapidē illum offēdūt: cōquassant. **E**t quo valet q̄ p̄quassant? **A**udi et de iudicio futuro: **Q**uia q̄ offēderit i lapidē illū: ait: cōquassabit: sup̄ quē vō ceciderit lapis ille: cōteret eū. **C**ū ḡ offēdit in eū: quasi humilis iacet: et tūc cōquassat: cū aut cōteret de sup̄ veniet. **U**idete quēadmodū his binitis verbis cōquassabit et conteret: offēdit in euz: et veniet sup̄ eum: distributa sunt duo tpa humilitatis et claritatis christi: occulte pene et iudicij futuri: eū nō cōteret veniēs quē nō cōquassat iacēs. **I**acēs dico tanq̄ contemptibilis apparens. **N**am ille a dextris dei est: et valide ex alto clamauit: **S**aule saule quid me persequeris? **S**ed tamen **Q**uis de celo non diceret: qd̄ me p̄se-

Alia lra.
i Confregit.

queris quē nemo tangebatur: nisi ita in celo ad dexterā p̄ris sederet vt z in terra in nob̄ q̄si iaceret. **B̄ns a dextris tuis: cōquassabit in die ire sue reges.** **4. Iudicabit in gētib⁹:** S̄ n̄ sic p̄ occultis. **Erit enī z iudiciū māifestū: iudicabit i gētib⁹:** **Ad enī fit: Perijt memoria eoz cū sonitu.** In ip̄o psalmo est p̄ occultis: **Perijt memoria eoz cū sonitu: z dñs in eternū p̄manet: Parauit i iudicio sedē suā: z ip̄e iudicabit orbē terraz in equitate.** **Ibi dictū ē: increpasti gētes et perijt impius: nomē eoz delesti in eternuz: hoc occulte agit.** In die ḡ ire sue conquassabit reges: iudicabit in gētib⁹.

Alia lfa. nationib⁹.

Alia lfa. implebit.

Quō: Audi qd sequit. Replebit ruinas. **Adodo sic iudicabit in gentibus vt repleat ruinas: nam quādo in finem iudicauerit dānabit ruinas. Replebit ruinas. Quas ruinas: Quisquis a nomine eius ei⁹ timuerit cadet: cuz ceciderit euerter qd erat: vt edificet qd non erat. Iudicabit in gētib⁹: replebit ruinas. Quisq̄s cōtumax es in ch̄stū: casurā turrim in altū erexisti. Bonū ē vt teip̄m deñciēs hūilis reddat: sedenti ad dexterā p̄ris pedib⁹ puoluat: vt fiat in te ruina cōstruēda. Nam si p̄uanes in mala altitudine tūc deñciēs q̄n nō edificaberis. **Atēnī de talib⁹ dicit in alio loco scriptura: Destruē eos z non edificabis eos.** **Proculdubio nō diceret de quibusdā: destrue eos z nō edificabis eos: nisi quosdā ita destrueret vt edificaret.** **Qd fit hoc tpe cū ch̄stus in gētib⁹ ita iudicat vt repleat ruinas. Cōquassabit capita sup terrā multa.****

Alia lfa. In terra multoz.

Hic sup terram in hac vita: cōquassabit capita in terra multa. **Be supbis hūiles facit: Et audeo dicere fr̄s mei: vtile est capite quassato hic humiliter ambulare: q̄ capite erecto in iudiciuz eterne mortis incidere.** **Multa capita cōquassabit ruinas faciēdo: sed replēdo edificabit.** **Be torrente in via bibet: p̄pterea exaltabit caput.** **Videam⁹ z in via bibētē de torrēte pumo: Quis est torrēs? Profluxio mortalitatis humane. Sic enī torrens pluuiālib⁹ aquis colligit: redūdāt: p̄strepit: currit: z currēdo decurrit: id est cursuz finit: sic ē om̄is iste cursus mortalitatis. Nascūt hoies: viuūt: moriūtur: et alijs moriētib⁹ alijs nascunt: rursusq̄ illis moriētib⁹: alijs oriunt: succedūt: accedūt: decedūt: nec manebūt. Quid hic tenet: Quid nō decurrit: Quid nō q̄si de pluuiā collectū it in abyssū: Quō enī fluuī⁹ re**

p̄te collect⁹ de pluuiā: de guttis imbrisi: it i mare: nec apparet: qz nec apparebat a sic̄ de pluuiā colligere: sic hoc gen⁹ humanū de occultis colligit z profluit in mortē: rursum in occultū p̄git: mediū hoc sonat z trāsit. **Be hoc torrēte bibit ille: non est dignat⁹ bibere de hoc torrēte. Bibere enī de hoc torrēte illi erat: nasci z mori.** **Hoc habet z torrēs iste: natiuitatē z mortē. Suscepit hāc ch̄stus: nat⁹ est z mortu⁹ ē. Ita de torrēte in via bibit: exultauit enī vt gigas ad currēdā viā. Be torrēte ḡ in via bibit: qz in via pctōz nō stetit. Quia ḡ de torrēte in via bibit p̄pterea exaltauit caput: id est qz humiliat⁹ est: et fact⁹ est subdit⁹ vsq̄ ad mortē: mortē autē crucis: p̄pterea eum de⁹ exaltauit a mortuis: z donauit ei nomē qd est sup om̄e nomē: vt in noie Jesu om̄e genu flectat: celestis: terrestriū z infernoz: et om̄is lingua p̄fiteat: qz dñs Iesus ch̄stus in gloria est dei patris.**

Explicit tractat⁹ de psalmo. CX. Incipit tractat⁹ de psalmo. CX.

Prefatio.
Venerūt dies vt cantem⁹ alleluia. **Adestote animo fr̄s ad percipiēda ea q̄ dñs suggerit ad exhortatiōnē n̄ram: z nutriēdā cantatē q̄ nob̄ inbere deo bonū est. Adestote animo cantores boni filij laudis: z glorie sempiternē veri z incorrupti dei. Adestote intēti qui nostis cantare z psallere in cordib⁹ v̄ris dño: gr̄tias semp agētes in om̄ib⁹ z laudate deū. Hoc est enī alia. Et hi quidē dies veniūt trāsitur: trāsēntoz venturi: et significāt diē q̄ nō venit nec trāsit: qz nec hesterno p̄reit vt veniat: nec crastino virget vt transeat. Ad quē sane nos cuz venerim⁹ inherētes ei: nec nos trāsibim⁹: Et sic quodā loco canit deo: **Beati q̄ habitāt in domo tua dñe i secla scloz laudabūt te: hoc erit ociozoz negociū: hoc opus vacatiū: hec actio quie toz: hec cura securoz.** **Sic enī dies istū p̄terit dieb⁹ quadragesimē: q̄b⁹ añ resurrectio nē dñici corpis vite hui⁹ significat meroz solēniter grata hilaritate succedūt: sic dies ille q̄ post resurrectionē dabit plenariū cor poris dñi: hoc est sancte ecclesie cūctis vite hui⁹ erūnis atq̄ dolorib⁹ exclusis perpetua beatitudine succedet. **Hec autē vita de nobis exigit cōtinentiā: vt etiā cū labore z luctamine ingemiscētes: grauati z habitaculū n̄m qd de celo est supindui cupiētes: a secularib⁹ delectationib⁹ temperemus.******